

Bestuurlijke verantwoordingsrapportage WOZ

Informatiebeveiliging en informatie-architectuur WOZ 2021

Gemeenten en uitvoeringsorganisaties zullen bij de interne beheersing van risico's in het WOZ-proces voldoende aandacht moeten hebben voor de beheersing van geautomatiseerde systemen. Beheersingsaspecten die te maken hebben met architectuur, informatiebeveiliging, continuïteit, beschikbaarheid en algemene IT-beheersingsmaatregelen (General IT Controls als back-up & recovery, change management), moeten voldoende worden beheerst. Door snelle ontwikkelingen op het terrein van minimale beveiligingsmaatregelen en gewenste architectuur vergen deze aspecten even snel mee-ontwikkende beheersingsmaatregelen.

Gezien de maatschappelijke behoefte aan WOZ-waarden en WOZ-gegevens van hoge kwaliteit met de mogelijkheid tot inbreng van belanghebbenden (regie op gegevens) en gezien de ontwikkelingen rond basisregistraties en het tot stand brengen van één objectenregistratie zullen gemeenten en uitvoeringsorganisaties zich moeten realiseren dat er aanzienlijke investeringen in de komende jaren nodig zijn. Dat betreft voor een belangrijk deel investeringen in de vernieuwing van automatiseringssystemen, gericht op het benutten van geografische informatiesystemen (GIS), het benutten van AI-technieken in taxatiemodellen en de overgang naar een andere informatie-architectuur. Deze andere informatie-architectuur is nodig om mee te gaan met technische ontwikkelingen, met ontwikkelingen op het terrein van informatieveiligheid en de hiervoor geschetste ontwikkelingen rond basisregistraties en het tot stand brengen van één objectenregistratie. Maar zeker ook de communicatie met inwoners en het realiseren van "regie op gegevens" vergt op korte termijn investeringen in de ICT-infrastructuur rond het WOZ-domein. Concrete stappen zijn bijvoorbeeld vervangen van bestandsuitwisselingen door beveiligd berichtenverkeer. Tot slot is de verwachting dat voor de geobasisregistraties en de WOZ in de komende jaren verdere samenwerking aan de orde is, ook in uw gemeente. Daarbij is ook aandacht voor de datakwaliteit van groot belang.

SOR

Samenhangende objectenregistratie

Common Ground

DiS Geo
Doorsnede
in Samenhang

**Standaard voor
Ratiocontroles**

Samen Organiseren

Zie ook de toolbox Samenhangende objectenregistratie en ICT-ontwikkelingen op de website van de Waarderingskamer (<https://www.waarderingskamer.nl/basisregistratie-woz-lv-woz/investeringsagenda>).

Datum vaststelling door College van B&W	19-04-2022
Henk Jan Bolding, Burgemeester	Handtekening:

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de WOZ-vragenlijst zoals deze binnen ENSIA zijn ingevuld voor uw organisatie samengevat. Onder het kopje 'tips' leest u meer over het betreffende aspect en hoe u dit, indien nodig, kunt verbeteren.

Status	Conclusie	Tips
	De BIO is niet volledig geïmplementeerd in de organisatie, er worden op dit moment geen controles uitgevoerd op naleving van de BIO voor de WOZ.	Elke gemeente en gemeentelijke uitvoeringsorganisatie dient te voldoen aan de BIO. Ook voor de WOZ-systemen moet daarom door de organisatie bekeken zijn, welke BIO-controls van toepassing zijn. De naleving van deze controls dient periodiek gecontroleerd te worden en de resultaten van deze beoordeling, in hoeverre de WOZ-systemen binnen de organisatie aan de BIO voldoen, dienen beschikbaar te zijn.
	De overgang naar Common Ground conforme architectuur voor de WOZ is gestart!	Bekijk hier (https://commonground.nl/) wat deze ingrijpende hervorming van de informatievoorziening voor uw organisatie gaat betekenen en wat u al kunt doen.
	Er wordt gebruikt gemaakt van de gewenste koppelvlakken (API's en/of xml-berichtenverkeer) voor de communicatie tussen de diverse applicaties voor de WOZ-uitvoering.	Gezien de privacy-gevoeligheid van (een deel van) de gegevens in de WOZ-administratie en de ontwikkelingen in de architectuur van de WOZ-informatiehuishouding is permanente aandacht voor beveiliging van de genoemde koppelvlakken en bijgewerkt (releases and patches) houden van alle betrokken systemen van groot belang.
	Tussen de applicaties die de uitvoering van de WOZ-processen ondersteunen vindt interactie plaats. Er is een volledig overzicht van de onderlinge relaties tussen deze systemen.	Het is raadzaam een volledig overzicht van de verschillende koppelvlakken / interfaces te hebben zodat u deze kunt beheren.
	Er is onderzocht of de verschillende geautomatiseerde systemen informatie juist delen met externe systemen zoals bijvoorbeeld de Landelijke voorziening WOZ (LV WOZ) en MijnOverheid.	Gemeenten moeten verifiëren of de gegevens in de LV WOZ nog overeenkomen met die van de gemeentelijke Basisregistratie WOZ. Indien dit niet gebeurt bestaat het risico dat afnemers niet de juiste gegevens krijgen, inwoners niet tijdig hun WOZ-waarde op www.wozwaardeloket.nl zien en de belastingcapaciteit per gemeente, die het CBS op basis van de LV WOZ vaststelt, niet klopt.
	Op terrein van de beheersing van informatiebeveiliging conform BIO is voor de WOZ-uitvoering de gewenste managementinformatie beschikbaar.	Op pagina 88 en 91 van de Waarderingsinstructie (https://www.waarderingskamer.nl/hulpmiddelen-gemeenten/waarderingsinstructie/) is onder het kopje "stuurinformatie" beschreven welke managementinformatie er belangrijk is bij het inzicht krijgen in de naleving van beveiligingsbeleid en -normen (BIO).

In de bijlage zijn de complete vraagteksten en de namens uw organisatie opgegeven antwoorden terug te vinden. Daar vindt u ook welke **conclusies** uw WOZ-specialist heeft getrokken over de rol en invloed van IT op de WOZ-uitvoering binnen uw organisatie en welke **verbetermaatregelen** in 2021 reeds zijn getroffen ten aanzien van informatieveiligheid en informatie-architectuur in het kader van de WOZ-uitvoering.

Aan het bestuur van uw organisatie worden door de invullers (ENSIA-coördinator en/of WOZ-specialist) de volgende aanbevelingen gedaan:

De basisregistratie WOZ is dit jaar voor het eerst onderdeel van de ENSIA. Het beheer van de WOZ is belegd bij het Gegevenshuis en is gericht op de registratie en distributie van juiste, volledige, actuele kwaliteit en consistent en doelmatig gebruik van WOZ-gegevens. Hierbij wordt gebruik gemaakt van andere basisregistratie zoals de BAG, BGT, BRK, BRP en HR. De gegevens met betrekking tot de waardebepaling worden geleverd door de taxateurs en tezamen vormen de gegevens die door distributie zijn geleverd en gegevens die door de taxateurs zijn verzameld en geanalyseerd de basisregistratie WOZ. De geregistreerde gegevens in de WOZ-administratie worden geleverd aan de LV-WOZ die vervolgens de gegevens o.a. de afnemers belastingdienst, waterschappen, CBS, mijnOverheid en WOZ-waardeloket gebruiken voor hun publiekrechtelijke taak. De basisregistratie WOZ vormt hiermee ook de basis voor het beschikkings-/aanslagbiljet voor natuurlijke personen (inwoners) en niet natuurlijke personen (ondernemers/bedrijven). De uitvoering hiervan is belegd bij het team belastingen. In dit hele proces is de datakwaliteit en het goed gebruik van data essentieel. Dat was het al, maar om gebruik te (gaan) maken van de technologische mogelijkheden en om ons voor te bereiden op de Samenhangende Objecten Registratie (SOR), waarin de BAG, de BGT en de WOZ worden samengevoegd, is het noodzakelijk om het proces, van inwinning, registratie, gebruik en controle van deze gegevens, zo in te richten dat het past bij de geschetste digitale en technologische ontwikkelingen. **Met dit als stip op de horizon en rekening houdend met de ontwikkelingen zoals die door de toezichthouder worden geschetst is het advies is om eind 2022 een Plan van Aanpak "Invoering SOR" op te stellen, zodat er in 2023 gestart kan worden met de voorbereidingen richting de SOR en de gevolgen voor de uitvoering van publieke taken waarin deze gegevens worden gebruikt. De inwerkingtreding van de SOR staat gepland voor 1-1-2025.**

Bijlage

Vraag	Antwoord
Worden er controles uitgevoerd of de BIO wordt nageleefd voor de WOZ-uitvoering?	Nee, de BIO is nog niet volledig geïmplementeerd in de organisatie
Geef een korte toelichting hoe deze controles eruitzien of waarom de BIO niet of nog niet volledig is geïmplementeerd.	Gemeente Het Hogeland is zich bewust dat niet inzichtelijk is in hoeverre de WOZ systemen voldoen aan de BIO. Kijkend naar de BIO heeft gemeente Het Hogeland veel beveiligingsmaatregelen getroffen maar kan niet aangeven in hoeverre de WOZ systemen hieraan voldoen. Dit omdat gemeente Het Hogeland een jonge organisatie is (herindeling) en zich verder moet ontwikkelen op het gebied van de informatievoorziening. Op basis van de huidige status van het ISMS zijn er 74 controls geïmplementeerd, 86 deels geïmplementeerd, 37 niet geïmplementeerd, 49 controls dienen nog te worden beantwoordt door proces- en of gegevenseigenaren en 6 controls zijn niet van toepassing voor gemeente Het Hogeland. Zoals u kunt zien is een korte toelichting m.b.t. de controls niet realistisch. Indien de toezichthouder een overzicht van controls wil zien dan kan de toezichthouder contact opnemen met de contactpersoon van Het Hogeland voor de Waarderingskamer.
Is de overgang naar Common Ground conforme architectuur voor de WOZ gestart?	Ja
Geef een korte toelichting op de stand van zaken.	Het Hogeland heeft een vast te stellen Strategisch informatie Beleid dat in uitgangspunten uitgaat van de Common Ground gedachte. Het komende jaar wordt dit ook in termen van architectuur(principes) verder doorgevoerd en ingevuld. Een van de uitgangspunten voor onze gemeente is 'slim volgen'. We zie de ontwikkelingen en gaan daarbij mee met de koers en snelheid die onze leveranciers op dit gebied voeren.
Maakt uw organisatie gebruik van standaard koppelvlakken voor de communicatie tussen de diverse applicaties voor de WOZ-uitvoering?	Ja, uitsluitend op basis van xml (StUF woz 03.12)
Geef een korte toelichting op uw gegeven antwoord.	Voor de uitwisseling van berichten met de LV WOZ wordt gebruikt gemaakt van StUf woz 3.12. Daarnaast worden voor de WOZ uitvoering gebruik gemaakt van (interne) koppelvlakken zoals: BAG-WOZ, BRP, NHR, BRK en 4Value (taxatieapplicatie)
Heeft uw organisatie een volledig overzicht van de verschillende koppelvlakken/interfaces tussen de diverse applicaties die de uitvoering van de WOZ-processen ondersteunen?	Ja
Geef een korte toelichting op uw gegeven antwoord.	Middels een overzicht van de in gebruik zijnde applicaties en het vastleggen van de vindplaats is een architectuurschema aanwezig. Er wordt getracht om deze

	<p>actueel (up-to-date) te houden.</p> <p>Wijzigingen in releases/databases die van invloed zijn op de werking van de applicaties en koppelingen worden besproken (automatisering, informatiemanagers, gegevensbeheer) .</p> <p>De impact en uitwerking hiervan wordt vastgelegd in voornoemde overzichten.</p> <p>Voordat er voor nieuwe noodzakelijke koppelingen worden gelegd wordt er een impactanalyse gemaakt om te onderzoeken of de koppeling is onze architectuur past. Of het voldoen aan de gestelde informatiebeveiliging en hoe het beheer hierop wordt belegd.</p>
<p>Zijn er audits uitgevoerd om te beoordelen of de verschillende geautomatiseerde systemen informatie juist delen met externe systemen (als bijv. LVWOZ en de landelijke voorzieningen van de diverse basisregistraties.</p> <p>Geef hier aan voor welke systemen dit het geval is.</p>	<p>Ja, onderzoek door eigen medewerkers en externe partij</p> <p>Is van toepassing op de uitleveringen van berichten aan de LV WOZ . De gegevens worden conform de vastlegging in het WOZ-sectormodel uitgeleverd aan de Landelijke Voorziening . Daarnaast vindt er uitwisseling van de gegevens plaats tussen de WOZ applicatie en de taxatie-applicatie via een berichtenverkeer waarbij ook de stromen uit het WOZ sectormodel worden. gevolgd. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van de koppelvlakken die genoemd zijn bij de beantwoording van vraag woz.0007. Afgekeurde- , mislukte bericht en worden dagelijks (indien) mogelijk opgelost of terug gemeld bij de bronhouder van de desbetreffende basisregistratie. Mocht een bericht/melding niet de gewenste resultaat opleveren dan wordt er een incident ingediend bij onze leverancier (PinkRoccade).</p>
<p>Zijn er audits uitgevoerd om te beoordelen of alle voor de WOZ-uitvoering gebruikte systemen de gegevens uit interne systemen juist verwerken? (Tot de "interne" systemen rekenen we ook systemen die in service beheerd worden door een andere gemeente, door een dienstverlener, een cloud-oplossing of systemen die als SaaS beschikbaar zijn).</p> <p>Geef hier aan voor welke systemen dit het geval is.</p>	<p>Ja, onderzoek door eigen medewerkers en externe partij</p> <p>De systemen die hierbij betrokken zijn: Applicatie CBL van PinkRoccade voor de basis (subjectenregistratie voor personen uit de basisregistratie personen (BRP) en de Niet Natuurlijke Personen uit de basisregistratie Handelsregister (HR). Applicatie CBL van PinkRoccade voor het Waarderen, voor onder anderen de objectafbakening, beschikken van de WOZ waarde, registreren van belanghebbenden, bijhouden van de objectkenmerken, leggen BAG relaties. Applicatie iObjecten van PinkRoccade m.b.t. het leveren van de BAG gegevens , onder anderen Nummeraanduiding, verblijfsobjecten, panden, geometrie, gebruikersdoelen. De kadastrale mutaties (inmetingen,</p>

	<p>kadastrale percelen, eigenarenmutaties, transactieprijzen) aangeleverd door de basisregistratie Kadaster (BRK). Applicatie 4WOZ van 4Value voor het waarderen van de WOZ objecten, inrichting modellen, Permanente Marktanalyse (PMA) berichtenverkeer tussen taxatie-applicatie en WOZ-applicatie, implementatie gebruiksoppervlakte (GBO) , WOZ bezwaarschriften. Alle bovengenoemde applicaties worden via de gemeentelijke servicebus (applicatie makelaarsuite van PinkRocade) door geleverd aan de WOZ -applicatie .</p>
<p>Is vanuit de WOZ-systemen de gewenste managementinformatie beschikbaar?</p> <p>Geef een korte toelichting op uw gegeven antwoord.</p>	<p>Nee</p> <p>De managementinformatie die beschikbaar is vanuit de WOZ-systemen zijn onder anderen de vragenlijsten die afkomstig zijn van toezichthouder de Waarderingskamer. Twee keer per jaar in april en oktober ontvangen wij een uitnodiging op deel te nemen. Waarbij de nadruk in de april vragenlijst ligt op de initiële beschikkingen van het actuele belastingjaar en de twee voorgaande jaren en de daarbij ontvangen bezwaarschriften. Verder vragen met betrekking tot gegevensbeheer (BRP, BAG, WOZ, BRK en HR) zoals vastgelegd in de waarderingsinstructie. In de oktober vragenlijst ligt de nadruk op de herwaardering voor het volgend belastingjaar en het afdoen van de bezwaarschriften. Ook worden er wederom vragen gesteld met betrekking tot het gegevensbeheer met name over de LV WOZ. De terugkoppeling van deze vragenlijst worden gedeeld met de teamcoaches. De onderdelen waar we slechter op scoren (ten opzichte van het landelijk gemiddelde) wordt beoordeeld en gecorrigeerd richting de LV WOZ. Hierover worden de teamcoaches geïnformeerd. Daarnaast wordt ook de rapportage na het inspectiebezoek van de Waarderingskamer gedeeld . Inspectiebezoek vindt niet structureel (jaarlijks) plaats alleen als er een aanleiding is. Het aanleveren van de prognose WOZ waarden aan de WaKa in de maand december voorafgaande aan een nieuwe belastingjaar is voor het management ook een toetsing hoe de WOZ processen worden uitgevoerd. Als oordeel op deze onderzoeken van de uitvoering van de wet WOZ kent de Waarderingskamer een classificatie toe in de vorm van sterren. Onze gemeente heeft voor huidige jaar (2021) 4 sterren (goed) als oordeel Daarnaast kon er tot oktober van dit rapportages uit de LV WOZ worden opgevraagd die ook als managementinformatie is gebruikt. Voor meer managementinformatie zie ook de antwoorden bij vraag woz .0012</p>

Geef beknopt aan welke conclusies u, in het kader van de interne beheersing op basis van de stuurinformatie, heeft getrokken over de rol en invloed van IT op de WOZ-uitvoering.

Conclusies op basis van de stuurinformatie is dat de wijze waarop de data-integriteit is geborgd door de gebruikte systemen die een rol spelen bij de WOZ-uitvoering goed is. Bij dataconversies, installeren van nieuwe releases of systeemwijzigingen worden zowel vóór als na de wijzigingen risicoanalyses gemaakt over de juiste verwerking van de data in de systemen. Bij onvolkomenheden in de processen worden deze bevestigd (afhankelijk van de constatering) bij de Informatiemanager, automatisering, functioneel beheerder of leverancier PinkRoccade.

Geef kort aan welke verbetermaatregelen u in 2021 heeft getroffen ten aanzien van informatieveiligheid en informatie-architectuur in het kader van de WOZ-uitvoering.

Er wordt continu gewerkt om de WOZ gegevens op een beveiligde wijze te distribueren zowel in- als extern. Hiervoor zijn allerlei protocollen voor ingeregeld die bij wijzigingen worden aangepast zodat de veiligheid van de gegevens niet in geding komen. Nieuwe ontwikkelingen zoals de SOR, BRK.2.0, vernieuwen taxatieverslagen worden besproken in een overleg tussen Automatisering, Informatie management en functioneel applicatiebeheer. Voordat er wijzigingen, nieuwe functionaliteiten worden geïmplementeerd worden deze getoetst of deze voldoen aan de informatiebeveiliging en informatie-architectuur.